



## DATOS IDENTIFICATIVOS

### Comunicación: Lingua galega

Materia	Comunicación: Lingua galega			
Código	P02G110V01201			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Fernández Salgado, Benigno			
Profesorado	Fernández Salgado, Benigno Gómez Clemente, Xosé María			
Correo-e	bfsalgado@gmail.com			
Web				

Descrición xeral A especialidade do Grao en Educación Infantil esixe que o futuro docente posúa, ademais dunha ampla formación en aspectos psicopedagóxicos, unha boa competencia na ferramenta básica da comunicación: a lingua.

O obxectivo desta materia é desenvolver dun modo coherente as capacidades lingüísticas e comunicativas de xeito que se favoreza a transmisión de coñecementos e a formación integral dos discentes. Alén de aprender a escoitar, tres son as destrezas que os profesores deben axudar a perfeccionar nas aulas: a capacidade lectora (comprensión, ritmo, dicción), a expresión oral (corrección, claridade, fluidez) e a expresión escrita (coherencia, unidade, gramaticalidade).

O futuro mestre de Educación Infantil deberá, por tanto, adquirir un nivel adecuado de lingua galega con vistas a desempeñar con eficacia as súas tarefas docentes: utilizando a lingua galega como lingua normal no ensino, servindo de modelo lingüístico para os seus alumnos e corrixindo os erros ou inadecuacións que estes poidan cometer na lingua oral e escrita.

## Competencias

Código	
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela nos estudantes
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C46	Comprender o paso da oralidad á escritura e coñecer os diferentes registros e usos da lingua.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
C50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira

D7	Resolución de problemas
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D17	Creatividade
D18	Lideranza

### Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	B2	C48 C49	D3 D9 D11 D13 D14
Falar, ler e escribir correcta e axeitadamente en galego.		C43 C44 C46 C50	D1 D2 D3 D11 D13 D15
Coñecer e dominar as técnicas de expresión oral e escrita para mellorar as competencias orais e escritas e, especialmente, para mellorar a redacción de textos académicos.		C44 C46	D1 D3 D13 D17
Coñecer a fonética e a ortografía da lingua galega		C43	D3 D15
Coñecer a gramática da lingua galega.		C44 C48	D1 D3 D12 D15
Coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua galega.	B2 B4 B5 B6		D3 D18
Comprender as regras de formación de palabras polas que a lingua galega constrúe o seu vocabulario por vía interna.		C43 C49	D1 D3 D7
Coñecer e utilizar adecuadamente un léxico suficiente para expresarse con precisión na exposición oral e na redacción de textos.	B6 B11		D3 D4 D7 D11 D12 D15

### Contidos

Tema	
Fonética e ortografía	O uso das grafías e o sistema fonético galego. A acentuación gráfica. Palabras de ortografía dubidosa. Os signos de puntuación.
Gramática	Substantivo e adxectivo. Artigo. Pronome persoal. Demostrativo. Posesivo. Indefinidos e numerais. Relativos, interrogativos e exclamativos. O adverbio. O verbo. O infinitivo conxugado. As perífrases verbais. Os elementos de relación: preposicións e conxuncións. A sintaxe oracional. Concordancia nominal e correlación verbal. A construción da oración.

Palabras patrimoniais, semicultismos e cultismos.  
 Grupos consonánticos.  
 Sufixos e terminacións.  
 Familias léxicas irregulares.  
 Interferencias léxicas. Neoloxismos.  
 A precisión léxica: selección do léxico, incorreccións comúns, tópicos e abusos.  
 Procesos de formación de palabras e morfoloxía léxica.  
 Derivación: prefixación e sufixación.  
 Parasíntese.  
 Composición.  
 Outros procedementos.

### Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	7.5	22.5	30
Resolución de problemas	13	26	39
Traballos de aula	13	26	39
Lección maxistral	13	13	26
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	6	8
Traballo	2	6	8

\*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

### Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia (estudo gramatical ou dialectolóxico) ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. A actividade inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción, edición e presentación.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Complementa a lección maxistral.
Traballos de aula	Exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

### Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Atendemento no despacho ou por correo electrónico.
Traballo tutelado	Daranse instrucións concretas nos primeiros días de clase.

### Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo (texto escrito, estudo dialectolóxico ou análise de calquera aspecto relacionado co programa).	25	B2 B4 B5	C43 C44 C46 C49	D1 D2 D3 D7 D11 D12 D13 D14 D15 D17 D18
Resolución de problemas	Exercicios de gramática e de léxico realizados en horas fóra de clase	10	B4 B6 B11	C43 C44	D2 D3 D7 D15

Traballos de aula	Realización de traballos. Resolución de problemas lingüísticos. Exercicios varios de léxico e gramática. Comentarios relativos a diversos contidos do programa.	10	B4 B6 B11		D1 D2 D3 D7 D11 D13 D15 D17 D18
Lección maxistral	Asistencia para a preparación do exame de fin de curso que incluíra os temas gramaticais explicados, os discutidos nos seminarios e a aplicación práctica con exercicios (probos de resposta curta e tipo test)	5	B4	C50	D1 D2 D3 D13 D15
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame teórico e práctico sobre os contidos do programa	40	B6	C43 C44 C49	D1 D2 D3 D4 D7 D13
Traballo	Presentación oral do traballo tutelado	10		C43 C44 C46 C48	D1 D2 D3 D11 D13 D17

### Outros comentarios sobre a Avaliación

Modelo A. Avaliación continua: para aprobar a materia o alumnado deberá superar (a) o traballo de curso, (b) os exercicios e (c) o exame. As notas do exame aprobado sumaranse ás notas de (a) e (b).

Modelo B. Avaliación única: os estudantes que non asistan regularmente ás clases terán que presentarse a un exame final da materia, en data determinada polo centro, que figurará na páxina web correspondente. Dúas semanas antes do exame entregarán o traballo de curso e os exercicios.

As datas dos exames pódense consultar na web da facultade na sección de organización académica

### Bibliografía. Fontes de información

#### Bibliografía Básica

Álvarez, R. e Xove, X., **Gramática da lingua galega**, Vigo: Galaxia,

Callón, Carlos, **Como falar e escribir en galego con corrección e fluidez**, Vigo: Xerais,

Carballeira Anllo, X. M. (coord.), **Gran diccionario Xerais da lingua**, Vigo: Xerais,

Crystal, D., **A morte das linguas**, Vigo: Galaxia,

Fernández Salgado, B. (ed.), **Diccionario de usos e dificultades da lingua galega**, Vigo: Galaxia,

Gómez Clemente, X.M. e Rodríguez Guerra, A. (coords.), **Neoloxía e lingua galega : teoría e práctica**, Vigo: Servizo de Publicacións da Universidade de Vigo,

Hermida, C., **Gramática práctica (morfosintaxe)**, Santiago: Sotelo Blanco,

ILG/RAG, **Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego**, Santiago de Compostela: ILG/RAG,

López Viñas, X.; Lourenço Mória, C. e Moreda Leirado, M., **Gramática Práctica da Lingua Galega. Comunicación e Expresión**, A Coruña: Baía Edicións,

Noia, C.; Gómez Clemente, X.M.; e Benavente Jareño, P. (coords.), **Diccionario de sinónimos da lingua galega**, Vigo: Xerais,

Santamarina, A. (dir.), **Diccionario de diccionarios, Versión 3**, A Coruña: Fundación Barrié de la Maza,

#### Bibliografía Complementaria

Álvarez, R. e Monteagudo, H. (eds.), **Lingüística Galega. A contribución do Instituto da Lingua Galega / Labor Histórico, vol. 3 (1)**, Universidade Federal do Rio de Janeiro,

Dubert García, Francisco et al., **Novo diccionario da lingua galega**, Vigo: Obradoiro,

Formoso Gosende, V., **Do estigma á estima. Propostas para un novo discurso lingüístico**, Vigo: Xerais,

Freixeiro Mato, X. R., **Gramática da lingua galega, I, II, III**, Vigo: A Nosa Terra,

Freixeiro Mato, X. R., **Estilística da lingua galega**, Vigo: Xerais,

Granxa González, X. A. e Méndez Álvarez, M. X., **Manual de lingua galega I e III**, Vigo: Xerais,

Guinovart, X., **A Lingua galega en Internet**, Vigo: Universidade de Vigo,

López Taboada, C. e Soto Arias, R., **Diccionario de fraseoloxía galega**, Vigo: Xerais,

Mariño Paz, R., **Fonética e fonoloxía históricas da lingua galega**, Vigo: Xerais,

Méndez Álvarez, M. X., **Ortografía da lingua galega**, Vigo: Xerais,

Muñoz Sáa, B., **Claro e seguido, 1, 2, 3, 4**, Vigo: Xerais,

Núñez Singala, Manuel, **En galego, por que non?**, Vigo: Galaxia,

Pena, X. R. e Rosales, M., **Manual e exercicios de galego urxente**, Vigo: Xerais,

Regueira, X. L., **Os sons da lingua**, Vigo: Xerais,

Sousa, X. e Álvarez, R. (eds.), **A toponimia em foco: principios, métodos, enfoques / Guavira Letras, nº 25**,  
Universidade Federal do Mato Grosso do Sul,

---

## **Recomendacións**

---

### **Outros comentarios**

- A ficha cos datos persoais e a fotografía debe entregarse nas dúas primeiras semanas de clase.
  - Recoméndase ao alumnado de intercambio posuír uns coñecementos de nivel B2 en lingua galega para cursar esta materia.
-